

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра психології розвитку

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОТЕРАПІЯ

Освітня програма «Клінічна психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психотерапія
Освітня програма	Клінічна психологія
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	053 Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Освітній рівень	(бакалавр)
Статус дисципліни	(основна)
Курс / семестр	3 / 5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу
<p>Навчальна дисципліна «Психотерапія» охоплює два змістові модулі: «Класична психотерапевтична традиція» і «Сучасні психотерапевтичні школи». До складу першого входять теми: «Предмет, завдання, історія становлення та нормативна база психотерапії», «Динамічна психотерапія» (класичний психоаналіз З. Фрейда і трансактний аналіз Е. Берна), «Екзистенційно-гуманістична психотерапія» (гештальт-терапія Ф. Перлза, гуманістична психотерапія К. Роджерса). До складу другого входять теми: «Нейролінгвістичне програмування (НЛП) і терапевтична метафора», «Психотерапія постмодерну» (позитивна психотерапія Н. Пезешкіана і наративна терапія), групову психотерапію представляє психодрама і схема-терапія подружніх пар.</p> <p>ЗК2. Знання та розуміння предметної царини психотерапії та розуміння професійної діяльності психотерапевта;</p> <p>ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, на основі раціонального планування організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів у сфері психології.</p> <p>ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним під час самоаналізу, в процесі інтер- і супервізії;</p> <p>ЗК6. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення у виборі пріоритетного завдання, напряму, методу й т. ін. психотерапевтичної допомоги клієнту;</p> <p>ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) щодо причин появи патологічного симптому, синдрому, комплексу та засобів надання психотерапевтичної допомоги;</p> <p>ЗК11. Здатність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; ставитися з повагою до мультикультурності та різноманітності; застосовувати гендерно- й культурно-орієнтовані психотерапевтичні практики.</p> <p>СК1. Здатність оперувати категоріально-поняттєвим апаратом психотерапії;</p> <p>СК3. Здатність до розуміння природи людської поведінки, діяльності та вчинків;</p> <p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел;</p> <p>СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій;</p> <p>СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу;</p>

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики;
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Мета та завдання курсу

Мета вивчення дисципліни полягає у засвоєнні студентами – майбутніми психологами філософсько-епістемологічних, загально-теоретичних основ і організаційно-методичних засад сучасної психотерапії, принципів надання психотерапевтичної допомоги, прийнятих у відповідному напрямі; набутті належної психотерапевтичної ерудиції та виробленні базових терапевтичних умінь і навичок; формуванні професійної культури і етики психотерапевта.

Завдання: розкрити вихідні методологічні засади і теоретичні побудови про природу людини, структуру особистості і критерії психічного здоров'я, прийняті відповідним психотерапевтичним напрямом; суть, види, сфери застосування і фактори ефективності психотерапії; принципи застосування, процедурні особливості і психотехнічні прийоми кожної з розглянутих систем психотерапії; сфери застосування і межі компетентності відповідної психотерапевтичної традиції.

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи її розв'язання: зміст основних понять і концепцій психосоціального розвитку особистості; зміст (феноменологічні прояви і причини) особистісної проблеми чи психічного розладу у термінах певної психотерапевтичної теорії.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань: теоретико-методологічні засади уявлень про природу людини, структуру особистості і критерії психічного здоров'я, прийняті відповідним психотерапевтичним напрямом; критерії визначення нормальної і патологічної ліній розвитку.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний *психодіагностичний інструментарій* (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технологій психологічної допомоги, усвідомлювати терапевтичні функції тих чи тих психотехнічних процедур.

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання у процесі надання психотерапевтичної допомоги.

ПР13. *Взаємодіяти*, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності: порівнювати чужий і власний терапевтичний досвід з урахуванням прийнятих у даній психотерапевтичній парадигмі критеріїв ефективності та норм психічного здоров'я, світоглядної спрямованості терапевтичного мислення і професійної мотивації психотерапевта, рівня обізнаності студентів у галузі вікової, культурно- і гендерно зумовленої психотерапії, сформованості професійних інтересів.

ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога: добровільності, конфіденційності, розподіленої відповідальності, безоцінного прийняття, емпатії, шанування гідності тощо.

ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності: застосовувати теоретичні конструкти з метою інтерпретації повсякденної реальності клієнта; послуговуватися релевантними суб'єктивному досвіду клієнта концептуальною моделлю психотерапевтичної допомоги; пристосовувати поняттєво-термінологічний тезаурус навчальної дисципліни для ідентифікації певної психологічної проблеми особистості; підбирати комплекс відповідних психотехнік для її успішного розв'язання.

ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного

здоров'я та психологічного благополуччя.

3. Структура курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання	
<p>Тема 1. Предмет, завдання, історія становлення та нормативна база психотерапії.</p> <p>1. Поняття про психотерапію.</p> <p>2. Зв'язок психотерапії з психокорекцією, психодіагностикою, психологічним консультуванням.</p> <p>3. Основні психотерапевтичні моделі: медична, психологічна, соціологічна, філософська.</p> <p>4. Сфери функціонування психотерапії.</p> <p>5. Загальні фактори ефективності і види психотерапії.</p> <p>6. Нормативні документи про фахову підготовку психотерапевта.</p> <p>7. Етичний кодекс психотерапевта.</p> <p>Тема 2.</p> <p>1. <u>Динамічна психотерапія</u></p> <p>1.1 Класичний психоаналіз (за З. Фройдом).</p> <p>1.1.1 Структура особистості і проблема внутрішньо-особистісної гармонії.</p> <p>1.1.2. Види тривоги. Механізми психологічного захисту.</p> <p>1.1.3. Основні стадії психоаналізу.</p> <p>1.1.4.Психоаналітичні процедури.</p> <p>2. Трансактний аналіз Е. Берна.</p> <p>2.1. Структурно-функціональний аналіз (за Е. Берном).</p> <p>2.2.ТА: тлумачення взаємодій.</p> <p>2.3. Аналіз психологічних ігор.</p> <p>2.4. Сценарний аналіз.</p> <p>Тема 3. Екзистенційно-</p>	Лекція, семінарське заняття	<p>Основна література:</p> <p>Глива Є. Вступ до психотерапії. Острог-Київ, 2004.</p> <p>Каліна Н. Ф. Психотерапія. К.: Академвидав, 2010.</p> <p>Кривоніс Т. Г. Теорія та практика особистісної психотерапії. К.: Вид дім «Слово», 2012.</p> <p>Допоміжна л-ра: Наказ МОЗ України від 15.04.2008 № 199 "Про затвердження Порядку застосування методів психологічного і психотерапевтичного впливу". Київ, 2008.</p> <p>Психологічна деонтологія: етичні кодекси. Хрестоматія / Уклад. В.О. Климчук. Київ, 2004. 88 с.</p> <p>Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Київ, 2008, С.45-47.</p> <p>http://kuzikova.info/ru/2016/01/teorija-i-praktika-vikovoi-psihokorekcii/</p> <p>Психотерапія –</p>	Підготовка до обговорення і тестування з теми 1. (4 год.)	5	3-й тиждень навчання	
		Лекція, практичне заняття		Підготовка рефератів з неофрейдистських шкіл психотерапії (6 год.); підготовка до тестування з питання механізмів психологічного захисту (4 год.)	7	4-й тиждень навчання
		Лекція, практичне заняття		Рефлексивна робота з трансактного аналізу включно із засвоєнням теоретичного матеріалу (7 год.).	3	5-й тиждень навчання
				6	6-й тиждень навчання	

<p><u>гуманістична психотерапія.</u> 1. <u>Гештальт-терапія.</u> 1.1. Філософія гештальту. 1.2. Механізми порушення процесу саморегуляції (за Ф. Перлзом). 1.3. Рівні неврозу як шлях до психологічного здоров'я. 1.4. Принципи і психотехніки гештальт-терапії. 2. <u>Гуманістична психотерапія.</u> 2.1. Поняття про природу людини в гуманістичній психотерапії К. Роджерса. 2.2. Умови ефективності клієнт-центрованої психотерапії. 2.3. Експресивна психотерапія Н.Роджерса. Психогімнастика.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>нова наука про людину / За редакцією Альфреда Пріца. Львів: ІНВП "Електрон", 1998. Шапар В. Б. Сучасний психологічний тлумачний словник. К., 2005. Основи психотерапії : навч. пос. / М.І. Мушкевич, С.Є. Чагарис. Луцьк / за ред. М.І. Мушкевич, 2017. 420 с.</p>	<p>Підготовка до контрольної роботи з теми 3 (4 год.).</p> <p>Скласти сценарій заняття психогімнастикою із застосуванням експресивної психотехніки (3 год.).</p>	<p>7</p> <p>5</p>	<p>7-й тиждень навчання</p> <p>8-й тиждень навчання</p>
<p><u>Тема 4. Нейролінгвістичне програмування (НЛП) і терапевтична метафора.</u> 1. Міждисциплінарні джерела НЛП. 2. Поняття про репрезентативні системи та способи їх діагностики. 3. Мета-модель, види та показники її порушення, методи корекції. 4. Шестикроковий рефреймінг в НЛП. 5. Поняття про терапевтичну метафору, її пізнавальні і реконструктивні можливості. 6. Структура терапевтичної метафори та правила її конструювання.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Вестбрук Д., Кеннерлі Г, Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів, 2014. С. 13-35, 147-217. https://i-cbt.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/KPT-TEXT-1_2-PART.pdf Паркулаб О.Г. Терапевтичний діалог як співтворчість консультанта і клієнта. <i>Габітус</i>. № 15, 2020. С.187-191. Паркулаб О.Г., Шпет Я.В. Вплив професійної діяльності на особистість психолога: феномен вигорання та його профілактика. <i>Вісник Львівського університету</i>. Серія психологічні</p>	<p>Скласти (письмово) терапевтичну метафору для конкретного випадку із застосуванням знань про репрезентативні системи індивіда (7 год.).</p>	<p>7</p>	<p>9-й тиждень навчання</p>
<p><u>Тема 5.</u> <u>Психотерапія Постмодерну</u> 1. <u>Наративна психотерапія.</u> 1.1. Філософія наративної психотерапії. 1.2. Поняття про наратив. 1.3. Реконструкція та екстерналізація – ключові техніки наративної психотерапії. 1.4. Формат практики наративної психотерапії.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Паркулаб О.Г., Шпет Я.В. Вплив професійної діяльності на особистість психолога: феномен вигорання та його профілактика. <i>Вісник Львівського університету</i>. Серія психологічні</p>	<p>Обговорення теоретичних питань і</p>	<p>6</p>	<p>11-й тиждень навчання</p>

<p>2. Позитивна пси-хотерапія (ПП), за Н. Пезешкіаном.</p> <p>2.1. Основні концепції ПП.</p> <p>2.2. Типові форми переробки конфліктів у ПП.</p> <p>2.3. Моделі для наслідування та їх актуалізація в життєвому просторі людини.</p> <p>2.4. Поняття про актуальний та базальний конфлікти, їх співвідношення.</p> <p>2.5. Принципи, етапи та засоби психотерапевтичної роботи.</p> <p>2.6. Психотехнічні стратегії ПП.</p> <p>2.7. Правила вербалізації проблеми в ПП.</p> <p>2.8. Формат короткочасної позитивної психотерапії.</p> <p>Тема 6. Групова психо-терапія.</p> <p>1. <i>Психодрама (Я. Морено).</i></p> <p>1.1. Поняття про психодраму та її основні концепти.</p> <p>1.2. Форми і види психодрами.</p> <p>1.3. Основні форми психодрами.</p> <p>1.4. Методики психодрами.</p> <p>2. <i>Схема-терапія подружжя (Е. Родігер).</i></p> <p>2.1. Базові потреби.</p> <p>2.2. Копінг-частки.</p> <p>2.3. Способи оптимізації спілкування в подружній парі.</p>	<p>Лекція, практичні заняття</p>	<p>науки. Вип. 8. Львів, 2021. С.125-132.</p>	<p>терапевтичних кейсів до теми 5 (7 год.).</p> <p>Обговорення теоретичних питань і терапевтичних кейсів до теми 7 (7 год.).</p> <p>Обговорення теоретичних питань і терапевтичних кейсів до теми 6 (5 год.). Підготовка до тестування з тем 7 і 8 (2 год.).</p> <p>Підготовка до контрольної роботи</p>	<p>3</p> <p>3</p> <p>4</p>	<p>12-й тиждень навчання</p> <p>13-й тиждень навчання</p> <p>14-й тиждень навчання</p> <p>15-й тиждень навчання</p> <p>16-й тиждень навчання</p>
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Усне опитування – 6 балів Письмові самостійні роботи – 18 балів Контрольна робота – 8 балів Реферат – 6 балів Тестування – 12 балів Іспит – 50 балів</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Розуміння основних концептуальних положень, знання етапів, процедур, методів і психотехнік певного напрямку (школи) психотерапії, умов їх ефективності. Логічна</p>				

	структурованість викладу, переконливість аргументації.
Семінарські заняття	Активна участь в обговоренні програмового матеріалу, доповнення відповідей інших студентів, використання різних джерел підготовки до семінару, критичний аналіз переваг і обмежень різних терапевтичних напрямів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання всіх передбачених цим силабусом і робочою навчальною програмою дисципліни завдань є умовою допуску до підсумкового контролю (іспиту). Допускається відтермінування не більше як на 3 тижні здача завдань, передбачених вищезазначеними документами.

Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Семінарське заняття	6
Експрес-тестування	12
Контрольна робота (дві)	8
Самостійна робота	18
Індивідуальне завдання	7
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Семінар. з-тя	1		1		1	1			1			1						6
Тестування		3		3						3			3					12
Контрольна робота							4									4		8
Самостійна р-та (КСР)								6			6			6				18
Індивідуальні завдання															6			6
Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	3	1	3	1	1	4	6	1	3	6	1	3	6	6	4	50	100

Політика курсу

У процесі викладання навчальної дисципліни передбачено використання таких методів навчання, як:

✓ лекції з використанням мультимедійних презентацій;

- ✓ бесіди та дискусії з проблемних, неоднозначних та суперечливих питань;
- ✓ робота в групі – дискусія, рольова гра, колективне обговорення;
- ✓ складання таблиць і структурно-логічних схем засвоюваного матеріалу;
- ✓ аналіз кінофільмів, відео, стенограм для унаочнення специфіки психотерапевтичної роботи з клієнтами.

Провідна форма навчання – лекція. За характером логіки пізнання впроваджуються аналітичний, індуктивний та дедуктивний методи. За рівнем самостійної розумової діяльності – проблемний виклад та частково – пошуковий та продуктивно-творчий методи. Передбачено проведення лекційних і семінарських (практичних) занять, самостійне вивчення літератури, офіційних документів та інших джерел, підготовка тематичних доповідей, написання есе, рефлексивний аналіз терапевтичних ефектів.

Структура семінарського (практичного) заняття містить: оперативне тестування чи письмову роботу, питання для обговорення, практичні завдання, дискусію, підведення підсумків та рекомендовану літературу.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення

Мультимедіа, комп'ютери, використання цифрових систем управління навчанням – D-learn; використання онлайн навчального контенту – Google Meet, Cisco Webex Meetings, Zoom, Microsoft Teams, YouTube та сучасного інструменту для створення цифрового навчального контенту Microsoft PowerPoint.

Література:

1. Вестбрук Д., Кеннерлі Г, Кірк Дж. Вступ у когнітивно-поведінкову терапію. Львів, 2014. С. 13-35, 147-217. https://i-cbt.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/KPT-ТЕХТ-1_2-PART.pdf Глива Є. Вступ до психотерапії. Острог-Київ, 2004.
2. Каліна Н. Ф. Психотерапія. К.: Академвидав, 2010.
3. Кривоніс Т. Г. Теорія та практика особистісної психотерапії. К.: Вид дім «Слово», 2012.
4. Основи психотерапії : навч. пос. / М.І. Мушкевич, С.Є. Чагарис. Луцьк / за ред. М.І. Мушкевич, 2017. 420 с.
5. Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції : навч. посіб. Київ, 2008, С.45-47. <http://kuzikova.info/ru/2016/01/teoriya-i-praktika-vikovoi-psihokorekcii/> Паркулаб О.Г.
6. Паркулаб О.Г. Терапевтичний діалог як співтворчість консультанта і клієнта. *Габітус*. № 15, 2020. С.187-191.
7. Паркулаб О.Г., Шпет Я.В. Вплив професійної діяльності на особистість психолога: феномен вигорання та його профілактика. *Вісник Львівського університету*. Серія психологічні науки. Вип. 8. Львів, 2021. С.125-132.
8. Психологічна деонтологія: етичні кодекси. Хрестоматія / Уклад. В.О. Климчук. Київ, 2004. 88 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса Кафедра психології розвитку, 518 каб., тел. 596 136, https://kpr.pnu.edu.ua/ , kpr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Паркулаб Оксана Григорівна
Контактна інформація викладача	oksana.parkulab@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

<p>Політика дисципліни спрямована на розвиток вищої освіти в Україні, що ґрунтується на засадах гуманізму, демократизму, національної самосвідомості та міжнаціональної толерантності, й передбачає імплементацію базових принципів студентоцентрованого підходу до навчання в освітню діяльність студентів.</p> <p>Пріоритетними напрямками організації освітнього процесу є: формування світогляду майбутніх фахівців (відкрита комунікація, обмін думками тощо), розвиток креативності, створення оптимальних умов для їх самореалізації, інтеграція неформальної психотерапевтичної освіти в формальну, широке застосування інформаційних технологій, впровадження дистанційної форми навчання, діджиталізація освіти та реалізація принципів STEM-освіти.</p> <p>Студентам рекомендується взаємодіяти із викладачем (лектором) упродовж заняття, реагувати на викладений матеріал, формувати проблемні запитання, виокремлювати незрозумілий контент, надавати зворотній зв'язок.</p>	
Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ➤ Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ ➤ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». ➤ Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».
Пропуски занять (відпрацювання)	Згідно з «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності»

	<p><u>студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора від 26 листопада 2020 р. № 799; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212)</u>, до підсумкового контрольного випробування допускаються студенти, що прослухали лекційний курс, взяли участь у практичних заняттях, виконали всі письмові завдання (експрес-тестування, творче завдання, реферат чи презентацію), КСР та написали контрольну (модульну) роботу.</p> <p>У разі відсутності студента з поважних причин при написанні контрольної (модульної) роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи. При неявці студента у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює «0» (нуль).</p> <p>Допускається, як виняток, з дозволу завідувача кафедри одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з курсу (відпрацювання пропущених занять, перекладання змістових модулів, виконання індивідуальних занять тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.</p> <p>Підсумковий контроль знань здійснюється на останньому практичному занятті. Залік передбачає підсумкове оцінювання (у стобальній шкалі) й визначається як сума оцінок за поточний контроль знань та результатів складання змістового модуля.</p> <p>ПОЛОЖЕННЯ про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS від 2 лютого 2016 р. № 18; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212</p>
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Оцінка за виконане завдання знижується на один бал
Невідповідна поведінка під час заняття	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів»</p> <p><u>«Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти»</u> - покликання: https://nmv.pnu.edu.ua.</p>
Додаткові бали	Додаткові бали присуджуються: за участь у науково-дослідній роботі (підготовка публікацій і виступ на конференції – по 5 балів), опрацювання завдань з самоаналізу – по 2 бали (за кожену тему).

	<p>Згідно з «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора від 26 листопада 2020 р. № 799; із внесеними змінами наказом від 6 квітня 2021 р. № 212</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra</p>

Викладач _____ **О. Г. Паркулаб**